

۵۳۳۶۱/۶۵۵۴۹

۹۵۲۱۱

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۵/۱۰/۲۰۰۰
تاریخ ثبت:	۱۳۹۵/۱۶/۳
ساعت ورود:	کد پرونده.

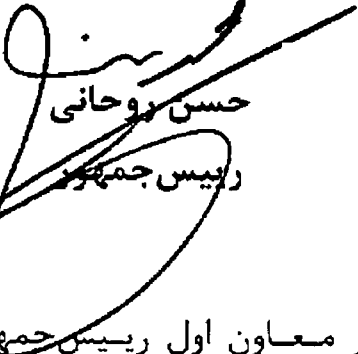
بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیز قلعه سی بر روی رودخانه ارس" که به پیشنهاد وزارت نیرو در جلسه ۱۳۹۵/۵/۱۳ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسین روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس‌جمهور، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، شورای نگهبان، وزارت نیرو، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۵۳۳۶۱/۶۵۵۴۹

۹۵۲۶/۱

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

نظر به توسعه روابط دوستانه میان کشورهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان بر اساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری و ابراز علاقه طرفین جهت تداوم استفاده مساوی از ظرفیت‌های آب و انرژی در مناطق مرزی مشترک رود ارس طبق موافقتنامه‌های معتبر میان دو کشور، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

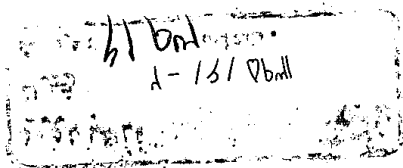
لایحه موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه سی بر روی رودخانه ارس

ماده واحده - موافقتنامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه سی بر روی رودخانه ارس، مشتمل بر یک مقدمه و هفده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر نیرو

وزیر امور خارجه

بناام خدا

موافقتنامه همکاری

بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ادامه ساخت، بهره‌برداری و استفاده از منابع آب و انرژی سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه‌سی بر روی رودخانه ارس

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان که از این پس «طرف‌ها» نامیده خواهند شد، با پیروی از اصول تساوی و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر و احترام به حاکمیت و تمامیت ارضی دو کشور و تلاش متقابل در راستای توسعه و تحکیم بیش از پیش همکاریهای فنی و اقتصادی مبتنی بر نفع متقابل؛

با تأکید بر توسعه روابط موجود بین دو کشور براساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری، با پیروی از معاهده اصول مناسبات دوستانه و همکاری منعقد شده در تاریخ ۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۱ (۴۰ می ۲۰۰۲) بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، مفاد قرارداد ترتیب تسویه اختلافات و حوادث مرزی منعقد شده بین ایران و شوروی مورخ ۱۳۳۶/۲/۲۴ (۱۴ می ۱۹۵۷) و با در نظر گرفتن موافقتنامه راجع به استفاده مساوی از رودخانه‌های ارس و اترک مورخ ۱۳۳۶/۵/۲۰ (۱۱ اوت ۱۹۵۷) بین ایران و شوروی و یادداشت تفاهم منعقد شده در تاریخ ۱۱ تیر ۱۳۷۳ (۲ جولای ۱۹۹۴) بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان در خصوص همکاری در زمینه آب و برق؛

با تأیید کلیه توافقات انجام شده توسط طرف‌ها در خصوص سدهای خدا آفرین و قیزقلعه‌سی؛

با تأکید بر حقوق مساوی هر دو طرف نسبت به تمامی منابع آب و انرژی بخش‌های رودخانه مرزی ارس در سراسر سدهای خدا آفرین و قیزقلعه‌سی؛

با یادآوری اهمیت ادامه ساخت و تکمیل سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه‌سی بر اساس اقدامات انجام گرفته توسط طرف ایرانی؛

با تأکید بر اهمیت حاکمیت هر دو طرف در راستای ساخت و بهره‌برداری سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه‌سی؛

با در نظر گرفتن اهمیت برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد؛

با در نظر گرفتن اهمیت وجود مرزهای مشترک و انجام تدابیر عملیاتی در زمینه‌های انتقال انرژی؛

با تأکید بر ضرورت سرعت بخشیدن به تداوم ساخت مجموعه سدهای خدا آفرین و قیزقلعه‌سی با نظارت متخصصین دو طرف؛

در خصوص موارد زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱

طرف‌ها براساس حاکمیت و تمامیت ارضی و منافع هر دو کشور در رابطه با ادامه ساخت و بهره‌برداری از سدها و نیروگاه‌های برق آبی «خدا آفرین» و «قیزقلعه‌سی» بر روی رودخانه مرزی «ارس» در محدوده مرزی دو کشور فعالیت مشترک انجام خواهند داد.

طرف ایرانی ساخت سدها و نیروگاه‌های برق آبی را بر اساس این موافقتنامه ادامه می‌دهد.

بهره‌برداری، حفاظت، نگهداری، استفاده از منابع آب و انرژی از سدها و نیروگاه‌های برق آبی طبق مفاد این موافقتنامه انجام خواهد شد.

ماده ۲

طرف‌ها به منظور انجام وظایف مندرج در ماده (۱)، «کمیسیون فنی مشترک» را تأسیس می‌نمایند. وظایف این کمیسیون به شرح زیر خواهد بود.

دفتر دولت

الف) مشخص کردن مطابقت نقشه های منعکس کننده کارهای انجام شده با وضعیت واقعی
ب) پیگیری و نظارت برانجام برآورد حجم کارهای انجام شده در احداث سد ها
پ) مشخص کردن وضعیت موجود عملیات ساخت و سرعت بخشیدن به روند عملیات اجرایی
ت) مشخص نمودن قیمت های کارهای ساختمانی با توجه به توافقات های اولیه در خصوص هزینه ها و تعرفه های مربوط به احداث و اعلام آن به مراجع مربوط
ث) مشخص نمودن و توافق در مورد میزان خسارت وارده ناشی از ساخت سد ها در چارچوب توافقات های اولیه
ج) همکاری با کمیسیون دائمی بهره برداری از منابع آب و انرژی رودخانه ارس در تهیه و تدوین نظام و دستورالعمل واحد برای بهره برداری و نگهداری از سد ها و نیروگاه های برق آبی احداث شده بر روی رودخانه ارس (ارس، خدا آفرین و قیز قلعه سی و میل - مغان)
چ) تهیه و تدوین دستورالعمل های مرتبط با بهره برداری و نگهداری از سد ها و نیروگاه های برق آبی خدا آفرین و قیز قلعه سی (در شرایط عادی و شرایط غیرمترقبه طبیعی)

ماده ۳

طرف ها، ترکیب کمیسیون فنی مشترک مذکور در ماده (۲) را حداکثر ظرف یک ماه پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه از طریق مجاری دیپلماتیک به یکدیگر اعلام خواهند نمود.
تاریخ و محل برگزاری جلسات کمیسیون فنی مشترک و دستور کار آن از طریق مجاری دیپلماتیک توافق خواهد شد.

مرجع صلاحیت دار کمیسیون فنی مشترک، از طرف جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو و از طرف جمهوری آذربایجان وزارت انرژی خواهد بود.

ماده ۴

پس از مشخص شدن هزینه های مالی مشترک طرف ها در رابطه با احداث سد ها و نیروگاه های برق آبی خدا آفرین و قیز قلعه سی توسط کمیسیون فنی مشترک، نحوه بازپرداخت سهم جمهوری آذربایجان به طرف ایرانی از محل انرژی برق تولید شده در نیروگاه های برق آبی سد های مزبور متعلق به طرف آذربایجانی یا از روش های دیگر در مدت هجده ماه از زمان آغاز فعالیت کمیسیون فنی مشترک، مورد توافق قرار گرفته و به مرجع صلاحیت دار هر کشور ارائه خواهد گردید. این مدت در صورت ضرورت با توافق متقابل طرف ها قابل تمدید می باشد.
خسارت وارده به طرف ها در اثر احداث سد ها و نیروگاه های برق آبی خدا آفرین و قیز قلعه سی در محاسبات متقابل در نظر گرفته خواهد شد.

ماده ۵

مسئولیت حفظ، نگهداری و بهره برداری از سد ها و نیروگاه های برق آبی به صورت مساوی برعهده طرف ها خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران تا برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه های سازمان ملل متحد این مسئولیت را در وضعیت کنونی به جز در شرایط رویداد اجتناب ناپذیر برعهده خواهد گرفت. در این رابطه طرف آذربایجانی سهم خود در مورد هزینه های مربوط که توسط طرف ایرانی اعلام می شود را پس از تأیید توسط کمیسیون فنی مشترک به طرف ایرانی پرداخت خواهد کرد.

ماده ۶

طرف ها واگذاری موقت یا دائمی حفاظت و بهره برداری از منابع آب و انرژی سد ها و نیروگاه های برق آبی خدا آفرین و قیز قلعه سی به اشخاص حقیقی و حقوقی کشور ثالث را ممنوع خواهند کرد.

دفتر همت دولت

ماده ۷

بهره‌برداری طرف‌ها از منابع سدهای خدا آفرین و قیز قلعه‌سی براساس اصل تساوی صورت خواهد گرفت و انرژی حاصل از نیروگاه‌های برق آبی هر طرف متعلق به همان کشور خواهد بود.

از تاریخ آغاز بهره‌برداری از سدها و نیروگاه‌های برق آبی بر اساس اصل تساوی و روش مورد توافق طرف‌ها، طرف آذربایجان تا زمانی که امکان برداشت آب از سدها را نداشته باشد به میزان آبی که طرف ایرانی از سد قیزقلعه‌سی خواهد گرفت، از آب رودخانه در محل سدهای «میل‌مغان» و «بهرام تپه» واقع بر روی رودخانه ارس و با کسر تلفات مسیر استفاده خواهد کرد.

ماده ۸

برق تولیدشده در نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه‌سی متعلق به جمهوری آذربایجان تا برقراری تمامیت ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد فقط در قلمرو جمهوری اسلامی ایران و بر اساس توافق متقابل مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

طرف آذربایجان حق انتقال گذری (ترانزیت) برق تولید شده در نیروگاه‌های مزبور طبق توافق متقابل را دارد.

در پایان هر سال سهم نیروی برق آذربایجان توسط کمیسیون فنی مشترک مشخص خواهد شد و از طریق توافق در مورد تعرفه‌ها محاسبات انجام خواهد گرفت.

ماده ۹

در شرایط فعلی تا برقراری تمامی ارضی جمهوری آذربایجان طبق مفاد قطعنامه‌های سازمان ملل متحد، جمهوری اسلامی ایران مسئول اتخاذ تدابیر لازم برای فراهم کردن دسترسی متخصصان جمهوری آذربایجان برای نظارت بر عملیات ساخت و مشارکت آنها در بهره‌برداری خواهد بود.

کمیسیون فنی مشترک ضوابط تحقق موضوع فوق را تعیین خواهد نمود.

ماده ۱۰

پس از اجرای مفاد فوق‌الذکر این موافقتنامه و ارائه گزارش نهایی و دستورالعمل و مقررات بهره‌برداری سدهای خدا آفرین و قیزقلعه‌سی توسط کمیسیون فنی مشترک و تأیید این اسناد توسط مراجع صلاحیتدار دو کشور، کمیسیون مشترک دائمی بهره‌برداری از منابع آب و انرژی رودخانه ارس (سدهای ارس و میل‌مغان) مسئول اجرای دستورالعمل و مقررات مربوط به بهره‌برداری از سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و قیزقلعه‌سی خواهد بود.

ماده ۱۱

طرف‌ها برنامه اقدامات مربوط به مرمت، حفظ و نگهداری پل‌های تاریخی خدا آفرین را تهیه خواهند نمود. جمهوری اسلامی ایران در شرایط فعلی اجرای برنامه فوق را به جز در شرایط رویداد اجتناب‌ناپذیر به طور یکجانبه بر عهده می‌گیرد. هزینه سهم جمهوری آذربایجان از بابت اجرای برنامه مذکور پس از توافق در کمیسیون فنی مشترک توسط طرف آذربایجان به طرف ایرانی پرداخت خواهد شد.

طرفین به طور مشترک اسناد مربوط را جهت قرار گرفتن پل‌های تاریخی خدا آفرین در فهرست میراث جهانی تهیه و جهت ثبت به مرکز میراث جهانی یونسکو ارائه خواهند نمود.

ماده ۱۲

طرف‌ها برای حفاظت از محیط زیست حداکثر تلاش را خواهند نمود و اقدامات مربوط را در قالب تصمیم‌های کمیسیون فنی مشترک اتخاذ خواهند کرد.

طرف‌ها خطرات احتمالی زیست محیطی در زمان بهره‌برداری از سدها و نیروگاه‌های برق آبی خدا آفرین و

قیزقلعه‌سی را تحلیل و برای جلوگیری از آنها اقدامات مورد توافق را به عمل خواهند آورد.
کمیسیون مشترک فنی ضوابط حفاظت از منابع زیستی طبیعی مخازن آبی سدهای خدا آفرین و قیزقلعه‌سی و استفاده مشترک از آنها را تهیه و در مورد آن توافق خواهد نمود.

ماده ۱۳

طرف‌ها در زمینه پیشگیری از بروز حوادث غیرمترقبه طبیعی و فنی، مقابله و کاهش اثرات آن همکاری خواهند نمود.

کمیسیون مشترک فنی به منظور پیش‌بینی تأثیرات مضر ناشی از بروز حوادث غیرمترقبه طبیعی (سیل، زلزله و غیره) و فنی (حریق، سانحه، انفجار، فروریختگی سازه‌ها و غیره) که ممکن است در تأسیسات آبی- فنی و نیروگاه‌های برق آبی رخ دهد، ارتقاء سطح آگاهی مردم در این رابطه و جلوگیری از حوادث غیرمترقبه، سامانه پایش و هشدار را ایجاد خواهد کرد و برنامه فعالیت مشترک با هدف اجرای اقدامات جامع پیشگیرانه، توسط کمیسیون مشترک فنی تهیه خواهد شد.

ماده ۱۴

خط مرز کشوری کنونی پس از آنگیزی سدها بر اساس روش‌های مورد توافق، روی سطح آب مشخص، علامت‌گذاری و به عنوان مرز کشوری بین دو کشور محسوب خواهد شد.

ماده ۱۵

هر گونه تغییر و اصلاح در این موافقتنامه می‌تواند با رضایت متقابل طرف‌ها و به صورت پروتکل‌های جداگانه‌ای که به عنوان جزء لاینفک این موافقتنامه می‌باشد، انجام شود و طبق مفاد ماده (۱۷) لازم‌الاجرا می‌شود.

ماده ۱۶

اختلاف‌هایی که ممکن است از تفسیر یا اجرای مفاد این موافقتنامه ناشی شود در فضای حسن تفاهم و همکاری متقابل از راه گفتگو و رایزنی بین طرف‌ها حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۷

این موافقتنامه برای زمان نامحدود منعقد شده است و پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی طرف‌ها از طریق مجاری دیپلماتیک در خصوص تکمیل تشریفات داخلی مقرر برای لازم‌الاجرا شدن آن، لازم‌الاجرا خواهد شد.

این موافقتنامه در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۴ هجری شمسی برابر با ۲۳ فوریه ۲۰۱۶ میلادی در شهر تهران در دو نسخه اصلی هر یک به زبان‌های فارسی، آذربایجانی و انگلیسی که همه متون دارای اعتبار یکسان می‌باشد، امضاء گردید. در صورت بروز اختلاف در تفسیر این موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف
دولت جمهوری آذربایجان

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران

دفتر هیئت دولت